

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1646/2024
07.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Војислав Јововић, адвокат из ..., против туженог ЈП „Путеви Србије“, Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2166/2023 од 01.02.2024. године, у седници одржаној дана 07.11.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2166/2023 од 01.02.2024. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3412/21 од 21.09.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да му на име неисплаћене накнаде по основу сменског рада за период од 01.01.2019. године до 31.01.2021. године, исплати укупан износ од 205.840,00 динара, са законском затезном каматом на појединачно наведене месечне износе од доспелости сваког појединачног износа до исплате, ближе означено у овом ставу изреке. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да у корист тужиоца изврши уплату припадајућих пореза и доприноса код Фонда ПИО РС, Завода за здравствено осигурање и Националне службе за запошљавање, за период од 01.01.2019. године до 31.01.2021. године. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 81.832,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2166/2023 од 01.02.2024. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставовима првом и другом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му по основу накнаде материјалне штете, због неисплаћених месечних накнада зарада по основу сменског рада за период од 01.01.2019. године до 31.01.2021. године, исплати укупан износ од 205.840,00 динара, са законском затезном каматом на појединачно наведене месечне износе од доспелости сваког појединачног

износа до исплате, ближе означено у првом ставу изреке првостепене пресуде, као и да се обавезе тужени да у корист тужиоца изврши уплату припадајућих пореза и доприноса код Фонда ПИО РС, Завода за здравствено осигурање и Националне службе за запошљавање, за период од 01.01.2019. године до 31.01.2021. године. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде, тако што је одбијен као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 81.832,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, применом одредбе члана 408., у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23), Врховни суд је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог на неодређено време, на основу закљученог Уговора о раду од 22.08.2017. године, и у утуженом периоду обављао је рад по сменама на радном месту инкасанта за наплату путарине. Одредбама важећег Правилника о раду код туженог, предвиђено је да се у оквиру припадајућег коефицијента код туженог вреднују и услови рада који се односе на рад на терену, рад у сменама и одредбама важећег Колективног уговора код туженог. Коефицијент послова који запослени обавља зависи од сложености послова, потребне стручне спреме, одговорности услова рада, те да се коефицијентом вреднују и рад на терену, рад у сменама и послови штетни по здравље запослених, те је стога тужилац остварио право на одговарајућу зараду која се састоји од основне зараде, увећане зараде и дела зараде за радни учинак, а да увећану зараду између осталог, чини и рад ноћу и рад у сменама у износу од 26%. Вештачењем од стране судског вештака економско-финансијске струке утврђено је да би увећана зарада тужиоцу по основу сменског рада у утуженом периоду, одговарала досуђеном износу првостепеном пресудом.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да тужиоцу у спорном периоду није исплаћивана увећана зарада која му, по становишту тог суда, припада за рад у сменама. У складу са наведеним, првостепени суд је усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да тужиоцу исплати дуговане износе на име накнаде увећане зараде за сменски рад, као и да изврши уплату пореза на досуђене износе увећане зараде.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду, тако што је одбио тужбени захтев тужиоца, налазећи да тужилац, закљученим уговором о раду са туженим, није уговорио и исплату увећане зараде по основу сменског рада, а Правилником о раду туженог, важећем у том периоду, предвиђено је увећање зараде за сменски рад кроз коефицијент зараде и то у оквиру припадајућих коефицијената за систематизоване послове, где су вредновани услови рада који се односе за рад у сменама. Стога, како тужилац није уговорио исплату сменског рада, нити је она посебно исказана општим актом туженог, а законски основ за то не постоји, то је

неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио исплату увећане зараде по основу сменског рада за утужени период, као и захтев тужиоца за исплату припадајућих пореза и доприноса код надлежних Фондова.

Супротно наводима ревизије, Врховни суд налази да је другостепена одлука донета правилном применом материјалног права на правилно и потпуно утврђено чињенично стање.

Одредбом члана 108. став 1. новелираног Закона о раду („Сл. Гласник РС“ бр. 24/05...са изменама и допунама објављеним у „Сл. Гласнику РС“ бр. 75/2014 и 13/2017), прописано је да запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и уговором о раду и то за рад на дан празника, за рад ноћу, за прековремени рад и за минули рад. Према одредби става 4. истог члана, општим актом и уговором о раду могу да се утврде и други случајеви у којима запослени има право на увећану зараду, као што је увећање зараде по основу рада у сменама.

Сходно цитираној одредби, послодавац има овлашћење да својим општим актом и уговором о раду закљученим са запосленим утврди право запосленог на увећану зараду и њену висину за рад у сменама, али такође може да својим општим актом вреднује рад у сменама као елемент за утврђивање основне зараде.

У конкретном случају, општим актима туженог послодавца - Колективном уговором од 27.04.2011. године, чланом 45., и Правилником о раду од 17.04.2015. године, чланом 42. став 2. тачка 2., између осталог прописано је да су у оквиру припадајућих коефицијената за систематизоване послове вредновани и услови рада који се односе на рад у сменама. Дакле, општим актима послодавца право на увећану зараду није утврђено као посебно право запослених, а уговором о раду на неодређено време који је тужилац закључио са туженим 22.08.2017. године није уговорено да тужилац има право на увећану зараду по основу сменског рада, иако је таква могућност предвиђена и након измена и допуна Закона о раду од 29.07.2014. године. У таквој ситуацији Врховни суд налази да тужени није поступио супротно закону и да је у свему испунио своју обавезу према тужиоцу тако што му је у утуженом периоду исплаћивана зарада урачунавањем коефицијента за сменски рад у основицу.

Ревизијом тужиоца оспорава се управо утврђена чињеница да је сменски рад вреднован кроз основну зараду, уз указивање да се коефицијент за обрачун зараде није мењао од доношења Колективног уговора из 2011. године. Правилно је утврђено да су одредбом члана 42. став 2. Правилника о раду туженог од 17.04.2015. године у оквиру припадајућих коефицијената за систематизоване послове вредновани и услови рада који се односе на рад у сменама. Тужиоцу, као и свим запосленима код туженог, зарада је морала бити обрачуната на начин како то предвиђа важећи општи акт туженог. Будући да је у поменутом општем акту туженог рад у сменама вреднован као елемент за утврђивање основне зараде, нема основа за исплату коефицијента увећања од 26% према обрачуну вештака, због чега је побијаном другостепеном одлуком правилно одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца.

Из наведених разлога, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**